

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/013-037/2010.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a Dr. Sz. B. G. ügyvéd (Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda) által képviselt **SWISS INVEST 2009 Hungary Pénzügyi Szolgáltató Kft.** (székhely: Budapest, telephely és levelezési cím: Budapest) ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt indított eljárásban - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács megállapítja, hogy a SWISS INVEST 2009 Hungary Pénzügyi Szolgáltató Kft. a 2009. és a 2010. évben az általa szervezett fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, nyomtatott sajtóban megjelent kereskedelmi kommunikációkkal fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.

A Versenytanács a jelen határozat kézhezvételétől számított 5 munkanap elteltével megtiltja a SWISS INVEST 2009 Hungary Pénzügyi Szolgáltató Kft. által szervezett fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, a nyomtatott sajtóban 2010. június 11. előtt megjelentetett kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósuló magatartás további folytatását.

A Versenytanács kötelezi a SWISS INVEST 2009 Hungary Pénzügyi Szolgáltató Kft.-t 2.000.000 Ft (Kétmillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számla javára köteles megfizetni.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni.

Indokolás

1. A Gazdasági Versenyhivatal annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a SWISS INVEST 2009 Hungary Pénzügyi Szolgáltató Kft. ellen, hogy az eljárás alá vont megsértette-e a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) rendelkezéseit a fogyasztók részére a fogyasztói csoportok lényeges tulajdonságairól a kereskedelmi kommunikációiban adott tájékoztatásaival.

Az eljárást megindító végzés alapján a vizsgálat az eljárás alá vont működésének kezdetétől az eljárás indításának napjáig, 2010. február 8-ig tartó időszakra terjedt ki. Miután a vizsgálók észlelték, hogy a vizsgált magatartás változatlanul folytatódik, a vizsgálat kiterjesztésre került az eljárás indításának napjától folytatott, az eljárás alá vont által szervezett fogyasztói csoportokkal kapcsolatos teljes, így a 2010. február 8. után tanúsított tájékoztatási gyakorlatra is.

I. Az eljárás alá vont

2. Az eljárás alá vont 2009 tavasza óta foglalkozik fogyasztói csoportok szervezésével, működtetésével. A 2009. évre vonatkozó pénzügyi beszámolóval még nem rendelkezik, ugyanakkor adatszolgáltatásából ismert a 2009. évre előzetesen kalkulált nettó árbevétele (Vj-13-007/2010.).

II. A fogyasztói csoport

3. A fogyasztói csoport

- egy olyan önkéntes, ideiglenes vásárlási társulás, amely
- speciális előtakarékosági formát kombinál
- részletre történő vásárlással, és amely
- szerencseelemet is tartalmaz, s amelyet
- azzal a céllal hoznak létre, hogy meghatározott áruk (ingó vagy ingatlan dolog) tulajdonjogát az adott csoport egyes tagjai a csoport segítségével megszerezzék.

4. A csoport tagjai vállalják, hogy meghatározott ideig meghatározott összeget fizetnek be havonta. A fogyasztói csoportokban való vásárlási forma ugyanakkor a hagyományos részletvásárlástól eltérő feltételeket teremt, mivel az áruhoz jutás nem az első részlet megfizetésével egyidejűleg történik meg.

A szervező által rendszeresen megrendezett közgyűléseken megtartott sorsolásokon és/vagy előtörlesztés vállalása következtében dől el (ez utóbbi esetben annak alapján, hogy melyik tag vállalja a legtöbb még hátra lévő részlet esedékesség előtti megfizetését), hogy a csoport résztvevői közül az adott alkalommal kik jutnak hozzá a vásárlási joghoz (kiket illet meg a kedvezményezett minőség), mely tagok számára nyílik meg a lehetősége annak, hogy megvásárolják a meghatározott ingóságot vagy ingatlant.

A futamidő végén, az összes törlesztő részlet hiánytalan teljesítése esetén az a fogyasztó is hozzájuthat (adott esetben akár 15 év múlva) a vásárlási joghoz, akit a futamidő alatt nem sorsoltak ki, illetve akinek anyagi forrásai nem tették lehetővé, hogy előtörlesztést vállaljon (azon fogyasztók esetében, akik a futamidő legelején jutnak a vásárlási joghoz, az előtakarékosági jelleg háttérbe szorul).

5. A fogyasztói csoportok működésének lényeges tulajdonsága a szerencseelem, amely nemcsak a sorsolással, hanem az előtörlesztés vállalásának lehetőségével összefüggésben is megmutatkozik, mivel a csoporttag előtt nem ismert és általa nem befolyásolható a többi csoporttag előtörlesztés-vállalási hajlandósága, nem tudható előre, hogy a vásárlói joghoz

jutáshoz hány havi törlesztőrészlet felajánlása szükséges. Az előtörlesztés-vállalás lehetősége tehát olyan helyzetbe hozza a csoporttagokat egymással szemben, hogy kedvezményezettként történő mielőbbi kiválasztásuk érdekében versenyezniük kell, ami a kevésbé fizetőképes csoporttag előre nem ismert, kiszámíthatatlan hátrасorolásával járhat.

Kiemelendő, hogy ha a fogyasztó magasabb szerződéses értéket köt ki (az általa megszerezni tervezett dolog vételárát több millió forintban határozza meg), akkor több szerződéses pozícióval (több tagsággal, szerződéssel) kell rendelkeznie, s így az általa kívánt összeghez csak akkor juthat hozzá, ha mindegyik szerződéses pozícióra egyszerre sorsolják ki, vagy mindegyik csoportban ő ajánlja fel a legnagyobb törlesztőrészletet.

A fentiek egyben azt is eredményezik, hogy a fogyasztó bizonytalanságban van abban a vonatkozásban, hogy mikor jut a vásárlási joghoz való, s ezáltal a fogyasztói csoportba történő belépéskor megszerezni kívánt áruhoz.

6. A fogyasztói csoportok szervezését, működését külön jogszabály nem szabályozza.

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 55. §-ának i) pontjában kapott felhatalmazás alapján 2001-ben elfogadásra került a fogyasztói csoportok szervezésére és működésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 186/2001. (X. 11.) Korm. rendelet, amely 2002. január 1-jén lépett volna hatályba. Ezt az időpontot a 325/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet 2003. január 1-jére, a 269/2002. (XII. 20.) Korm. rendelet 2004. július 1-jére módosította, majd a 205/2004. (VI. 30.) Korm. rendelet a 186/2001. (X. 11.) Korm. rendeletet hatályon kívül helyezte.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. törvény 3. §-ának a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény módosításáról szóló 2004. évi XVI. törvény által beiktatott k) pontja értelmében a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének hatásköre kiterjedt a fogyasztói csoportokról szóló külön jogszabály hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyeletére, azonban a törvény által hivatkozott külön jogszabály nem került elfogadásra.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény már nem tér ki a fogyasztói csoportok intézményére.

7. A fogyasztói csoportok szervezőivel történő kapcsolatfelvétel kezdeményezése reklámokon, ügynöki hálózaton keresztül valósul meg. A fogyasztói csoportok szervezését az elmúlt években jellemzően széleskörű és intenzív reklámozás kísérte. A nyomtatott sajtóban a reklámok reklámújságokban, nagyobb példányszámú ingyenes vagy jellemzően szórakoztató napilapokban, körzeti magazinokban jelentek meg, olyanokban, ahol számos termék és szolgáltatás apróhirdetése mellett hitelközvetítők vagy más pénzügyi termékek hirdetései is megtalálhatóak.

A termék (vásárlási jog megszerzése fogyasztói csoport tagjaként) célcsoportja elsődlegesen az a fogyasztói réteg, amely valamilyen objektív oknál fogva nem tud banki hitelt vagy egyéb pénzügyi terméket igénybe venni, a Bar-listások, jövedelmük szerkezete nem teszi lehetővé, hogy a bankok által kért feltételeknek megfeleljenek (nyugdíjasok, alacsony jövedelemmel bejelentett egyéni vállalkozók stb.), nem rendelkeznek a hitelfelvételhez szükséges önerővel, nem rendelkeznek a jelzáloghitel felvételéhez szükséges terhelhető ingatlannal, nem tudnak kezest, adóstársat állítani stb. (erre mutatnak rá maguk a reklámok is: „Nem hitelképes?“, „Bar-listásoknak és nyugdíjasoknak is!“).

8. Az elmúlt években a Gazdasági Versenyhivatal több eljárást folytatott fogyasztói csoportokat szervező vállalkozásokkal szemben, megállapítva, hogy a vállalkozások a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsítottak (Vj-1/2005., Vj-149/2005., Vj-150/2005., Vj-183/2005., Vj-207/2005., Vj-163/2007., Vj-115/2008., Vj-111/2009., Vj-132/2009.). A Versenytanács határozataival szemben benyújtott kereseteket a bíróságok elutasították.

III.

Az eljárás alá vont által szervezett fogyasztói csoportok

9. A fogyasztói csoportok szervezésével 2009 tavasza óta foglalkozó eljárás alá vont három fogyasztói csoportot működtet, amelyek közül az egyiknek a futamideje 60 hónap és 120 a fogyasztók előtt nyitva álló pozíciók száma, míg a másik két csoport futamideje 180 hónap és 360 a fogyasztók előtt nyitva álló pozíciók száma.

10. A fogyasztói csoportok kapcsán – figyelemmel az alkalmazott szerződési feltételekre – kiemelendő, hogy

- a fogyasztó mint megbízó által az eljárás alá vontnak mint megbízottnak adott megbízás tárgya a szerződés tárgyát képező dolog, szolgáltatás „részletfizetéses” megszerzésének elősegítése,
- a megszerzendő dologhoz, szolgáltatáshoz tartozó vásárlói jog sorsolása, illetve az előtörlesztés vállalása elbíráláson történik. Elbírálást minimum háromhavonta kell tartani, amelynek összehívásáról az eljárás alá vont gondoskodik,
- a szerződéskötéskor a tagok ún. regisztrációs díj megfizetésére kötelesek (4% + ÁFA, azaz pl. 1,6 millió forint összegű szerződéses összeg esetében 80.000 Ft),
- a tagokat havonta az alábbi fizetési kötelezettségek terhelik:
 - a dolog, illetve szolgáltatás aktualizált vételára, díja elosztva a csoport működési hónapjainak számával,
 - a szerződésben meghatározott, ÁFA-val növelt, fennmaradó megbízási díj ugyancsak a csoport működési hónap számával elosztva (az eljárás alá vontat szerződéses kötelezettségeinek teljesítéséért járó, a megbízási szerződésekben a dolog, illetve szolgáltatás aktualizált teljes vételárának százalékában kifejezett ún. megbízási díj jár, amelynek egy meghatározott százalékát a megbízási szerződés megkötésekor kell kifizetnie a tagnak, a fennmaradó megbízási díj pedig a havi részletfizetések időpontjában, a részletek arányában esedékes),
- az előtörlesztés-vállalás a törlesztőrészletek esedékesség előtt történő befizetésére vonatkozó felajánlás. Az előtörlesztés vállalással kapcsolatos eljárás során az lesz a nyertes (az szerzi meg a vásárlói jogot), aki az adott havi elbíráláson a legtöbb aktuális havi részlet esedékesség előtt befizetését ígéri és teljesíti valamilyen módon. Ebben az esetben ténylegesen nem történik befizetés, hanem egyszerűen csak lemond a tag az igényelt összeg egy részéről annak érdekében, hogy hamarabb hozzájusson a maradékhoz,
- a tagokat a szerződés keltétől az elbírálás napjáig indoklás nélkül elállási jog illeti meg. Az Általános Szerződési Feltételek megfogalmazása szerint az elállás a szerződést felbontja, és a „Megbízó részére teljesített egyszeri regisztrációs díj 10.000 Ft-on felüli részét a Megbízott a Megbízónak visszatéríti. A Megbízó tudomásul veszi, hogy amennyiben a soron következő elbíráláson részt vesz, úgy számára az elállás lehetősége megszűnik.”

- az a megbízó, aki „részletfizetési kötelezettségeit” maradéktalanul teljesítette, a vásárlói jog átvétele előtt a megbízási szerződéstől „elállhat.” Az „elállás” következményeként az „elállás” időpontjáig befizetett vételár a megbízási díj ÁFA-val növelt értékének levonásával a megbízó részére kamatmentesen a futamidő végén kerül visszafizetésre,
- ha a megbízó még nem vette át a vásárlói jogot és egymást követő két hónap törlesztő részletével késedelembe esik, akkor a csoportból minden külön értesítés nélkül „kiesik, kizárattatik”.

11. A fogyasztókkal megkötendő szerződések létrejövetelével kapcsolatban kiemelendő (figyelemmel eljárás alá vont előadására is, Vj-13-006/2010.),

- a fogyasztók tájékoztatása az egyes napilapokban megjelenő reklámokkal kezdődik,
- a reklámok alapján érdeklődő fogyasztóknak az ügyfélszolgálati irodában az eljárás alá vont üzletkötői további szóbeli tájékoztatást adnak,
- a továbbra is érdeklődő fogyasztók esetében az üzletkötők ún. Adatlapot töltenek ki,
- ezt követően kerül sor az ún. Megbízási Szerződés megkötésére, amelyhez egy ún. Tájékoztató is kapcsolódik,
- a szerződéses dokumentáció részét képezik az Általános Szerződési Feltételek,
- a megbízási szerződés létrejöttével egyidejűleg az ügyfél ún. egyszeri regisztrációs díjat és egyhavi törlesztést fizet be az eljárás alá vont házi pénztárába, amelyről házipénztári bevételi bizonylatot és/vagy számlát kap.

12. Az eljárás alá vont adatszolgáltatásából ismert, hogy 2010. március 12-ig miként alakult a belépők, az ún. passzív (kizárt és felmondással élt) tagok és az elállók száma, amelyből megállapíthatóan a belépők és a kizárt/felmondott/elállt fogyasztók aránya kevesebb mint egy év alatt 20,3 - 31,6 - 40% volt.

13. Az előtörlesztés vállalása révén vásárlási joghoz jutott fogyasztók kapcsán ismert, hogy milyen mértékű (hány havi) előtörlesztést vállaltak (az adatszolgáltatásig a fogyasztók csak ilyen módon jutottak vásárlási joghoz). Az eljárás alá vont által közölt adatokból megállapíthatóan

- az egyik 180 hónapos futamidejű csoportban 70-93 hónapos (átlagosan 83,2 hónapos),
- a másik 180 hónapos futamidejű csoportban 78-92 hónapos (átlagosan 81,8 hónapos),
- a 60 hónapos futamidejű csoportban 24-32 hónapos (átlagosan 27 hónapos)

előtörlesztés vállaltak a fogyasztók.

14. Az előtörlesztést vállaló fogyasztó ténylegesen nem az általa a szerződéskötéskor megjelölt összeghez juthat hozzá, amint azt az alábbi példák mutatják:

- az egyik 180 hónapos futamidejű csoportban az adott fogyasztó 93 hónapot ajánlott fel, amely azt eredményezte, hogy az 1.000.000 Ft összegű szerződéses összeg esetén a felajánlással érintett összeg 809.100 Ft volt, s így a ténylegesen átvehető összeg 190.900 Ft volt, a szerződéses összeg 19,09%-a,
- a 180 hónapos futamidejű csoportban egy másik fogyasztó 86 hónapot ajánlott fel, amely azt eredményezte, hogy az 1.200.000 Ft összegű szerződéses összeg esetén a felajánlással érintett összeg 897.840 Ft volt, s így a ténylegesen átvehető összeg 302.160 Ft volt, a szerződéses összeg 25,18%-a,
- a 60 hónapos futamidejű csoportban a fogyasztó 24 hónapot ajánlott fel, amely azt eredményezte, hogy az 1.000.000 Ft összegű szerződéses összeg esetén a felajánlással érintett összeg 500.160 Ft volt, s így a ténylegesen átvehető összeg 499.840 Ft volt, a szerződéses összeg 49,98%-a.

A előtörlesztés vállalása révén vásárlási jogot nyert fogyasztók

- az egyik 180 hónapos futamidejű csoportban a szerződött összeg 19,09-40,1,
- a másik 180 hónapos futamidejű csoportban a szerződött összeg 19,96-32,14,
- a 60 hónapos futamidejű csoportban a szerződött összeg 33,1-49,98, százalékához jutottak hozzá.

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

15. A jelen eljárásban vizsgált fogyasztói csoportokat szervező, kezelő, népszerűsítő tevékenységgel kapcsolatban a vizsgálatlal érintett időszakban az alábbi reklámok jelentek meg a nyomtatott sajtóban, így a Blikk, a Bors és a Metropol, a Helyi Téma, a Napi Ász, a Nemzeti Sport és az Érdi Újság című lapokban. Az eljárás alá vont pontos tájékoztatást nem adott a reklámok megjelenési adatairól, amelyet részben pótolnak a kiadóktól beszerzett adatok.

Az eljárás alá vont adatszolgáltatásából ismert, hogy csak 2010 februárjában (február 24-ig) a Blikk, a Bors, a Helyi Téma és a Nemzeti Sport című lapokban hány alkalommal jelentek meg reklámok:

Blikk:	8 alkalom
Bors:	7 alkalom
Helyi Téma:	2 alkalom
Nemzeti Sport:	1 alkalom

Ismert továbbá, hogy az eljárás alá vont

- 2009. április 21. és 2010. május 26. között a Blikk című lapban 146 reklámot jelentetett meg,
- 2009. május 18-tól 2010. április 20-ig 91 alkalommal jelentetett meg reklámokat a Metropol című lapban,
- 2009. június 22. és 2009. augusztus 13. között a Bors című lapban 17 reklámot jelentetett meg,
- 2010. február 3-tól kéthetente jelentet meg reklámokat a Helyi Téma című lapokban,
- a kiadóval létrejött megállapodás szerint kéthetente jelentet meg reklámokat az Érdi Újság című lapban.

Az eljárás alá vont és a kiadók adatszolgáltatásaiból ismertek a reklámok megjelentetésével kapcsolatban felmerült egyes költségek (Vj-13-016/2010., Vj-13-017/2010., Vj-13-022/2010., Vj-13-027/2010.).

16. Az eljárás alá vont nyomtatott sajtóban közzétett reklámjai egyebek között az alábbiakat tartalmazták:

1. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek
A lehetséges megoldás: fogyasztói csoport. Ha a bank nem, mi akkor is segítünk!
AKCIÓ!
Most előzetes költségek nélkül
500.000 – 15.000.000 Ft
4.333 Ft/hó induló törlesztéssel

2. reklám

Ne vegyen fel hitelt! Amíg minket meg nem hallgat!

Fix törlesztés

Könnyített fedezetigény

1.000.000 Ft 8 700 Ft/hó-tól

2.500.000 Ft 21 750 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 43 500 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 87 000 Ft/hó-tól

Fogyasztói csoportok nyugdíjasoknak, BAR listásoknak is!

Hirdetésünk nem teljes körű, további információ: ...

3. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek...

A lehetséges megoldás: fogyasztói csoport BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is!

Amit mi tudunk ajánlani:

1.000.000 Ft havi 8.700 Ft-tól

5.000.000 Ft havi 43.500 Ft-tól

10.000.000 Ft havi 87.000 Ft-tól

4. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek...

A lehetséges megoldás: fogyasztói csoport BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is!

Amit mi tudunk ajánlani:

1.000.000 Ft havi 8.555 Ft-tól

5.000.000 Ft havi 42.775 Ft-tól

10.000.000 Ft havi 85.555 Ft-tól

5. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek...

A lehetséges megoldás: fogyasztói csoport BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is!

Amit mi tudunk ajánlani:

1.000.000 Ft havi 8.555 Ft-tól

5.000.000 Ft havi 42.775 Ft-tól

10.000.000 Ft havi 85.555 Ft-tól

Fogyasztói csoport mindenkinek

6. reklám

MI

- nem vagyunk bank,

- nem adunk hitelt,

- nálunk nincs THM – EBKM,

- nálunk nincs árfolyamváltozás,

- nálunk nincs rejtett költség

Fogyasztói csoportok nyugdíjasoknak, BAR-listásoknak is!

Amit MI kínálunk

1.000.000 Ft 8 700 Ft/hó

2.500.000 Ft 21 750 Ft/hó

5.000.000 Ft 43 500 Ft/hó

10.000.000 Ft 87 000 Ft/hó

Hirdetésünk nem teljes körű, további információ: ...

7. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek

A lehetséges megoldás: fogyasztói csoport. Ha a bank nem, mi akkor is segítünk!

AKCIÓ!

Most előzetes költségek nélkül

500.000 – 15.000.000 Ft

4.333 Ft/hó induló törlesztéssel

8. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek...

500.000	2.777 Ft/hó-tól
1.000.000	5.556 Ft/hó-tól
2.000.000	11.111 Ft/hó-tól
10.000.000 Ft	55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ!

Nálunk nincs válság! Vásárlói csoport már 20 éve Magyarországon

9. reklám

Ne vegyen fel hitelt! Amíg minket meg nem hallgat!

AKCIÓ!

Most előzetes költségek nélkül

500.000 – 15.000.000 Ft

4.333 Ft/hó induló törlesztéssel!

Fogyasztói csoportok nyugdíjasoknak, BAR listásoknak is!

Hirdetésünk nem teljes körű, további információ: ...

10. reklám

MI

- nem vagyunk bank,
- nem adunk hitelt,
- nálunk nincs THM – EBKM,
- nálunk nincs árfolyamváltozás,
- nálunk nincs rejtett költség

Amit MI kínálunk

1.000.000 Ft 8 700 Ft/hó

2.500.000 Ft 21 750 Ft/hó

5.000.000 Ft 43 500 Ft/hó

10.000.000 Ft 97 000 Ft/hó

Fogyasztói csoportok nyugdíjasoknak, BAR-listásoknak is!

Hirdetésünk nem teljes körű, további információ: ...

11. reklám

Ne vegyen fel hitelt! Amíg minket meg nem hallgat!

Fix törlesztés

Könnyített fedezetigény

1.000.000 Ft 8 700 Ft/hó-tól

2.500.000 Ft 21 750 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 43 500 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 87 000 Ft/hó-tól

Fogyasztói csoport rendszer a bankok helyett Önért

Hirdetésünk nem teljes körű, további felvilágosítás elérhetőségeinken

12. reklám

Ne vegyen fel hitelt! Amíg minket meg nem hallgat!

Fix törlesztés

Könnyített fedezetigény

1.000.000 Ft 8 700 Ft/hó-tól

2.500.000 Ft 21 750 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 43 500 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 87 000 Ft/hó-tól

Fogyasztói csoportok nyugdíjasoknak, BAR listásoknak is!

Hirdetésünk nem teljes körű, további információ: ...

13. reklám

ITT A MEGOLDÁS!

500.000 Ft 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 Ft 5.556 Ft/hó-tól

2.000.000 Ft 11.111 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 27.777 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ: BAR listásoknak, nyugdíjasoknak is!

Vásárlói csoport rendszer

Részletes tájékoztatás irodánkban

14. reklám

ITT A MEGOLDÁS!

500.000 Ft 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 Ft 5.556 Ft/hó-tól

2.000.000 Ft 11.111 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 27.777 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ: BAR listásoknak, nyugdíjasoknak is!

Vásárlói csoport rendszer

Részletes tájékoztatás irodánkban. Nem bankhitel.

15. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek...

500.000 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 5.556 Ft/hó-tól

2.000.000 11.111 Ft/hó-tól

5.000.000 27.777 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ!

Vásárlói csoport már 20 éve Magyarországon

Nem bankhitel, részletes tájékoztatás irodánkban!

16. reklám

Ne vegyen fel hitelt! Amíg minket meg nem hallgat!

Fix törlesztés

Könnyített fedezetigény

1.000.000 8 700 Ft/hó-tól

2.500.000 21 750 Ft/hó-tól

5.000.000 43 500 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 87 000 Ft/hó-tól

Fogyasztói csoport rendszer a bankok helyett Önért!

Hirdetésünk nem teljes körű, további felvilágosítás elérhetőségeinken

17. reklám

ITT A MEGOLDÁS!

500.000 Ft 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 Ft 5.556 Ft/hó-tól

2.000.000 Ft 11.111 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 27.777 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ: BAR listásoknak, nyugdíjasoknak is! Előtörlesztés lehetséges!

Vásárlói csoport rendszer

Részletes tájékoztatás irodánkban.

18. reklám

ITT A MEGOLDÁS!

500.000 Ft 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 Ft 5.556 Ft/hó-tól

2.000.000 Ft 11.111 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 27.777 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ: BAR listásoknak, nyugdíjasoknak is! Lehetőség előtörlesztésre!

Vásárlói csoport rendszer

Részletes tájékoztatás irodánkban.

19. reklám

ITT A MEGOLDÁS!

500.000 Ft 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 Ft 5.556 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 27.777 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ: BAR listásoknak, nyugdíjasoknak is!

Lehetőség költségmentes előtörlesztésre

Vásárlói csoport rendszer

Részletes tájékoztatás irodánkban. Nem bankhitel!

20. reklám

ITT A MEGOLDÁS!

500.000 Ft 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 Ft 5.556 Ft/hó-tól

2.000.000 Ft 11.111 Ft/hó-tól

5.000.000 Ft 27.777 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

AKCIÓ: BAR listásoknak, nyugdíjasoknak is!

Lehetőség költségmentes előtörlesztésre!

Vásárlói csoport rendszer

Részletes tájékoztatás irodánkban. Nem bankhitel!

21. reklám

Nagy értékű hitelek kezes és fedezet nélkül, soron kívül mindenkinek...

500.000 2.777 Ft/hó-tól

1.000.000 5.556 Ft/hó-tól

10.000.000 Ft 55.556 Ft/hó-tól

Lehetőség költségmentes előtörlesztésre

AKCIÓ!

Vásárlói csoport már 20 éve Magyarországon

Nem bankhitel, részletes tájékoztatás irodánkban!

17. A vizsgálók által megkeresett kiadók nyilatkozata szerint

- a kiadó nem vett részt a hirdetések szövegezésében, tartalmának kialakításában, nem végeztek hirdetés-szerkesztési vagy hirdetés-összeállítási tevékenységet (Vj-13-027/2010. számú irat),
- a kiadó nem vett részt az eljárás alá vont hirdetésének megszerkesztésében, az eljárás alá vont képviselője a hirdetés megjelentetését megelőzően átadott egy másik lapból fénymásolt (és aláírt) hirdetést, amely alapján készült a ténylegesen megjelent reklám (Vj-13-017/2010. számú irat),
- a kiadó az eljárás alá vont számára a hirdetési anyag szövegezését nem végezte, a leközlendő anyagot (a hirdetés tartalmi részét) az eljárás alá vonttól kapta, abba beleszólása nem volt, az eljárás alá vont által küldött szöveget nem módosította. A kiadó a hirdetés formai tervezését és kivitelezését (a grafikai munkát) végezte, amelyet

az eljárás alá vont a megjelenés előtt minden esetben jóváhagyott (Vj-13-022/2010. számú irat).

V.

Az eljárás alá vont előadása

18. Az eljárás alá vont előadta,

- semmiféle olyan magatartást nem tanúsított, s ilyet a jövőben sem fog kifejteni, amelynek következtében megtévesztő kereskedelmi gyakorlat valósulhat meg,
- a fogyasztói csoportok szervezésével összefüggésben nincs semmilyen jogi szabályozás, hiányos a jogi környezet. Nehéz megfelelni egy olyan szabályrendszernek, amely tulajdonképpen nem létezik. A fogyasztói csoportokkal kapcsolatos reklámtevékenységre szólóan sincs jogi szabályozás,
- a piacon megszokott, hasonló cégek általi reklámozási tevékenységet tartotta szem előtt, amikor közzétette saját reklámjait,
- reklámjai mindig pontos, igaz és valóságos állításokat tartalmaznak, azok nem megtévesztők,
- az adott napilapokban megjelenő hirdetései teljesen egyértelműen és kétséget kizáróan utalnak arra, hogy fogyasztói csoportokat szervez,
- a reklám az eljárás alá vont tevékenységére és az általa nyújtott szolgáltatás lényeges elemeire hívja fel a figyelmet, azonban a szerződéskötés előtt minden esetben további, minden egyes lényeges elemre kiterjedő tájékoztatást kap az ügyfél, a részletes és mindenre kiterjedő szabályokat és feltételeket az ügyfélszolgálati irodájában mind a fali hirdetmények, mind a személyes tájékoztatás, mind az összesen három iratból álló szerződéses dokumentumok alapján részletesen meg lehet ismerni, s azok másolati példányát a fogyasztó haza is viheti áttanulmányozás céljából,
- hirdetéseiben külön hangsúlyt fektet arra, hogy nem pénzügyi, így nem hitelt nyújt, és ennek megfelelően klasszikus értelemben vett pénzügyi tevékenységet nem végez,
- hirdetéseiben szerepel az a kitétel, hogy azok tájékoztató jellegűek. Ennek megfelelően szó sincsen arról, hogy az esetleges jövőbeli fogyasztók számára bármilyen megtévesztő vagy esetleg nem kellő és elégséges információkat nyújtó hirdetések tesz közzé, ugyanis ezek a hirdetések azt a célt szolgálják, hogy felhívják az ez iránt érdeklődők figyelmét egy fogyasztói csoport jellegű pénzügyi lehetőségre,
- nem várható el egy vállalkozástól, hogy teljes általános szerződési feltételeit hirdetéseiben 5 oldalon keresztül feltüntesse, hiszen ez az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes magatartás lenne, továbbá a piac más szereplői sem teszik,
- a reklámozás során kifejtett magatartása teljes mértékben megfelel a hiteles és pontos tájékoztatásnak, mert abból megismerhető a konstrukció egyedisége, azzal, hogy nem térhet ki egy reklám sem e sajátos konstrukció minden egyes elemére,
- nincs kapacitása a reklámok elkészítésére, létrehozására, ezért minden egyes alkalommal az adott újság szakemberei állnak rendelkezésére. Erről nem születik külön szerződés, ingyenesen nyújtják ezt a szolgáltatást, ugyanis éves megállapodásai vannak a reklámok mennyiségét illetően,
- amikor a Gazdasági Versenyhivatal részéről utalás történt arra, hogy reklámozási tevékenységével összefüggésben problémák merülhetnek fel, akkor módosította reklámjait,
- a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete átfogó vizsgálatot folytatott nála, amely intézkedés alkalmazása nélkül megszüntetésre került.

VI. Jogi háttér

19. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyar Köztársaság területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyar Köztársaság területén bárkit fogyasztóként érint.

Az Fttv. 2. §-ának

- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
- c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában *áru* minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
- d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenységek vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
- h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:

- a) az áru létezése, természete, figyelembe véve a termékmegnevezésére vonatkozó jogszabályi előírásokat is,
- b) az áru lényeges jellemzői, így különösen ba) kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, tartozékai, bb) mennyisége, bc) származási helye, eredete, bd) előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, be) beszerezhetősége, szállítása, bf) alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei, bh) veszélyessége, kockázatai, bi) környezeti hatásai, bj) az egészségre gyakorolt hatása, vagy bk) tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye,
- c) az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte.

Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.

Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.

Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvénynek (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.

20. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) és f) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát

különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VII. A Versenytanács döntése

21. A Gazdasági Versenyhivatal által a fogyasztói csoportokat szervező, működtető vállalkozásokkal szemben korábban lefolytatott eljárásokban (lásd a 8. pontot) megszületett határozatok bírósági felülvizsgálata során hozott ítéletekben a bíróságok világos, egyértelmű megállapításokat tettek a fogyasztói csoportokat szervező, kezelő vállalkozások kereskedelmi kommunikációival összefüggésben (a Vj-1/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 7.K. 32.673/2005/5. számú és a Fővárosi Ítéletábla 2.Kf. 27.707/2006/7. számú ítéletét; a Vj-149/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 7.K. 32.275/2006/7. számú ítéletét; a Vj-150/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Ítéletábla 2.Kf. 27.843/2006/6. számú ítéletét; a Vj-183/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 7.K. 32.243/2006/9. számú és a Fővárosi Ítéletábla 2.Kf. 27.223/228. számú ítéletét; a Vj-207/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 11.K. 33.078/2006/10. számú és a Fővárosi Ítéletábla 2.Kf. 27.124/2007/6. számú ítéletét; a Vj-163/2007. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 2.K.33. 174/2008/7. számú és a Fővárosi Ítéletábla 2.Kf. 27.097/2009/5. számú ítéletét).

Az ítéletekben foglaltak alapján a Versenytanács az alábbiakat emeli ki:

- a jogi szabályozás azt a kötelezettséget rója a vállalkozásokra, hogy az adott szolgáltatás kereskedelmi kommunikációja igaz, pontos és valóságos legyen, valós képet adjon a szolgáltatásról. Jogilag tilalmazott, hogy a kereskedelmi kommunikáció (így pl. a reklám) akár a termék egésze, akár lényeges tulajdonsága kapcsán olyan hamis képet adjon a fogyasztó számára, amely őt megtévesztheti,
- ha a vállalkozás reklámjában bármiféle tényközlésbe belebocsátkozik, akkor annak a fogyasztói döntést megalapozó lényeges információkat valóságghú módon kell tartalmaznia. Ilyenkor elsődlegesen a vállalkozásé a felelősség, hogy a reklám terjedelmi korlátai között meghatározza a tájékozott fogyasztói döntés meghozatalához elengedhetetlenül szükséges minimális információk körét. A reklámot alkalmazó vállalkozásnak mindig elől kell járnia a fogyasztók tisztességes tájékoztatásában. Kétségtelenül a fogyasztótól is elvárható, hogy döntése során haszon-maximalizálásra törekedjék, vagyis mindig a számára lehető legkedvezőbb megoldást válassza, és hogy ennek érdekében ésszerű mértékű információkeresést folytasson, ugyanakkor ez nem jelentheti a tájékozódás kötelezettségének parttalan áthárítását a fogyasztóra,
- minden olyan reklámmal szemben, amely bármi módon a pénzhez jutás ígéretével kecsegtet, egy magasabb elvárhatósági szint fogalmazódik meg a reklámozott szolgáltatás bizalmi jellege miatt. Ezen esetekben a hitelesség, a pontosság kiemelkedő szerepet kap,
- a joggyakorlat által megkövetelt teljes körű tájékoztatást nyújtó reklám fogalma a reklámozott szolgáltatás lényeges (különösen a fogyasztók számára más hasonló szolgáltatásokhoz vagy szolgáltatáshoz képest előnytelen) tulajdonságainak megjelenítésére vonatkozik, azzal, hogy a kereskedelmi kommunikáció kapcsán figyelemmel kell lenni a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges azon feltételek ismertetésére, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a reklámokban közzétettek megfelelő értelmezéséhez,
- a fogyasztói csoportok kapcsán lényeges körülménynek minősül

- az, hogy az adott szolgáltatás nyújtására „belső hitelezéssel” (a tagok befizetéseiből) kerül sor,
- a szerencseelem léte,
- az a körülmény, hogy a fogyasztó nem a szerződéskötéskor, hanem később, akár évek múltán juthat a vásárlási joghoz, s azáltal a megszerezni kívánt dologhoz,
- a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos reklámoknak a sajátos vásárlási társulás lényeges elemeire, sajátosságaira ki kell terjednie, hiszen a reklám akkor felel meg a hiteles és pontos tájékoztatásnak, ha abból megismerhető a konstrukció egyedisége,
- az előtakarékosági jelleget kiemelve és a fogyasztói igény jövőbeni, de előre meg nem határozott időben történő kielégítését is hangsúlyozva kell a figyelemfelkeltő tájékoztatást közzétenni, így jogsértést eredményez a szolgáltatás részleteit ismertető kereskedelmi kommunikáció esetében, ha a kereskedelmi kommunikáció nem utal a szerencseelemre, valamint arra, hogy a fogyasztó akár több év (akár 15 év) után juthat a kívánt termékhez,
- jogsértő, ha a reklámban felvázolt tevékenység a használt szavak és kifejezések hétköznapi életben elfogadott jelentése alapján egy lényeges tulajdonságaiban eltérő szolgáltatással, a hitelnyújtással azonosítható,
- a reklám jogsértő jellegét nem szünteti meg, hogy abban közzétételre kerülnek olyan kitételek, mint például „Nem kap hitelt?”, „Nehezen teljesíthető banki feltételek”, „Van más megoldás”, mivel a fogyasztó a reklám egésze alapján arról győződhetett meg, hogy a kívánt pénzösszeghez azonnal hozzájuthat,
- a fogyasztói csoportokat szervező, valamint működtető tevékenység népszerűsítése során kiemelkedő szerepe van a fogyasztók megfelelő tájékoztatásának,
- a fogyasztói csoportok tevékenységét jelentősen befolyásoló tényező a reklámozás,
- a reklámok címzettjei az átlagos fogyasztótól eltérő hátrányosabb helyzetűknél fogva a hitelintézetek banki szolgáltatásából nem részesülők, abból kirekesztett rászoruló fogyasztók (BAR-listások, nyugdíjasok stb.), akik az átlagosnál jóval kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, hiszen az átlagfogyasztókhoz képest nehezebben vagy nem is jutnak hitelhez, így különösen érzékenyen reagálnak a hitelezéssel kapcsolatos lehetőségeket felvázoló reklámokra. Az ezen rászoruló fogyasztói kört érintő tájékoztatástól alapvetően elvárható követelmény a teljes körű, valamint a szolgáltatás értelmezéséhez elengedhetetlen adatok közzétevése,
- nem megalapozott az a védekezés, hogy a reklámot a teljes tájékoztatási folyamat részeként kell vizsgálni, a kapcsolatfelvételt követően a fogyasztók, ügyfelek teljes körű tájékoztatást kapnak, mivel
 - nemcsak a teljes információs folyamat végeredményének, hanem annak minden elemének, és különösen a reklámnak is korrektnek kell lennie,
 - a reklám közzétételével megvalósult a jogsértés,
 - a reklám célja nem csupán információátadás, hanem ezen túlmenően egy adott termék igénybevételeire vonatkozó vásárlási hajlandóság növelése, vagyis a fogyasztónak a még meg nem lévő konkrét szerződési akaratának kialakítása,
 - a reklám megtévesztő jellegét attól függetlenül kell vizsgálni, hogy az azt közzétevő vállalkozás más jogszabály [pl. a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény 205.§-ának (3) bekezdése, illetve 205/B.§-ának (2) bekezdése] alapján egyébként milyen módon köteles a vele (adott esetben éppen egy sikeres reklámkampány hatására) szerződni kívánó fogyasztókat tájékoztatni a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről. A reklám jogsértő jellege akkor is megállapítható, ha a fogyasztónak utóbb módja van a teljes körű, valós információ megismerésére, vagyis ha a vállalkozás a külön jogszabályokban foglalt tájékoztatási kötelezettségeinek eleget tesz,

- ha a védekezés elfogadást nyer, az azt is eredményezhetné, hogy amennyiben egy termékről vagy szolgáltatásról telefonos vagy személyes megbeszélés során pontos tájékoztatás kapható, akkor az azt megelőző reklámban bármi következmények nélkül állítható lenne.

22. A korábbi eljárásban hozott határozatok részletesen ismertetik azokat a reklámokat, amelyeket a Versenytanács és a bíróságok jogsértőnek minősítettek. Példaként emelhető ki, hogy

- a Vj-1/2005. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok (a szerződött összeg és a havi részlet feltüntetése mellett) egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - 2.000.000 Ft most csak 25.000 Ft/hó; 5.000.000 Ft most csak 62.500 Ft/hó; Kezes és jövedelemigazolás nélkül igényelhető!
 - 2.000.000 Ft most csak 25.000 Ft-tól; 5.000.000 Ft most csak 62.500 Ft-tól; Kezes és jövedelemigazolás nélkül
 - NÁLUNK FIX A RÉSZLET!
 - kezes és jövedelemigazolás nélkül, 500.000 Ft – 10.000.000 Ft-ig; Ingatlanfedezetre!
- a Vj-149/2005. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok (a szerződött összeg és a havi részlet feltüntetése mellett) egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - kezes, jövedelem ig., munkáltatói ig. nélkül
 - kezes, munkáltatói ig., adóstárs nélkül
 - csoportos ingatlanfinanszírozás, kezes és jövedelemigazolás nélkül is!
 - lakások részletre
 - használt lakásokra is 2,77%
- a Vj-150/2005. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok (a szerződött összeg és a havi részlet feltüntetése mellett) egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - ha már mindent megpróbált, de sehol sem tudtak segíteni! Mi segítünk! Akár önerő nélkül vagy minimálbérre
 - már mindent megpróbált, de sehol sem tudtak segíteni? mi segítünk! vásároljon kezes és jövedelem igazolás nélkül, ingatlan fedezetre
 - fix törlesztő részletre, akár ingatlan fedezetre! alacsony jövedelemre, korhatár nélkül!
 - fix törlesztő részletek
 - jövedelemigazolás és korhatár nélkül!
 - ingatlant, autót vásárolna? felújítana, építene? vásároljon fix törlesztő részletre akár ingatlant vagy autót!
- a Vj-183/2005. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok (a szerződött összeg és a havi részlet feltüntetése mellett) egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - önerő nélkül, adóstárs nélkül, jövedelemigazolás nélkül
 - pénzügyi forrásra lenne szüksége? Minimálbér után adózik? Nincs lehetősége banktól kölcsönt felvenni?
 - nálunk az is kap, akinek szüksége van rá. Bárki igényelheti 1,5 milliótól több 10 millió Ft-ig
- a Vj-207/2005. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok (a szerződött összeg és a havi részlet feltüntetése mellett) egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - nem kap hitelt? Nehezen teljesíthető banki feltételek? V an más megoldás!
 - kezes és jövedelemigazolás nélkül!
 - BÁR-listásoknak és nyugdíjasoknak is
 - fix részletre
 - fix törlesztő részletek
- a Vj-163/2007. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok (a szerződött összeg és a havi részlet feltüntetése mellett) egyebek között az alábbiakat tartalmazták:

- vásárolna, de nincs miből? Van megoldás! Előtakarékossággal egybekötött áruvásárlási finanszírozás. Fogyasztói csoport!
- -lakás, -telek, -felújítás, -építés,-autó, -egyéb áruvásárlás, stb... BÁR-listásoknak és nyugdíjasoknak is. Kezes és jövedelemigazolás nélkül! Ingatlan fedezetre!
- lakás, telek, autó, stb... Kezes és jövedelmigazolás nélkül! BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is!
- ragadja meg a lehetőséget! Felhasználhat: ingó és ingatlan vásárlásra! Hívjon minket és számoljon utána! Fix törlesztőrészletek! Kérjük, hogy részletes tájékoztatásért keresse fel ügyfélszolgálati irodánkat! Fogyasztói csoport mindenkinek!
- nem hitelképes? Itt a megoldás! Fogyasztói csoport mindenkinek! BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is! Fix törlesztőrészletek!
- a Vj-115/2008. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - nem hitelképes? Itt a megoldás! Fogyasztói csoport mindenkinek! BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is!
 - fix törlesztő részletek!
 - Fogyasztói csoport mindenkinek! BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is!
 - társaságunk pénzügyi szolgáltatást nem végez, hitelt nem nyújt, tevékenysége kizárólag fogyasztó csoport szervezésére irányul.
- a Vj-111/2009. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - a BAR listásoknak és nyugdíjasoknak is
 - fix törlesztő részletek
 - társaságunk pénzügyi szolgáltatást nem végez, hitelt nem nyújt, tevékenysége kizárólag fogyasztói csoportok szervezésére irányul!
 - nem hitelképes? Nehezen teljesíthetők a banki feltételek? A lehetséges megoldás
 - fogyasztói csoport bar-listásoknak és nyugdíjasoknak is!
- a Vj-132/2009. számú eljárásban jogsértőnek ítélt reklámok egyebek között az alábbiakat tartalmazták:
 - elutasítják a bankok? Nem kap hitelt? VAN MÁS MEGOLDÁS!!!
 - pénzre van szüksége? De elutasítják a bankok? VAN MÁS MEGOLDÁS!!!
 - fogyasztói csoport mindenkinek! (Bárlistásoknak és nyugdíjasoknak is!) FIX HAVI DÍJ!

Érintett fogyasztói kör

23. A jelen eljárásban vizsgált kommunikációs eszközökkel megcélzott, illetve elért fogyasztók vonatkozásában két fogyasztói kör határozható meg:

- az elsődlegesen érintett fogyasztói kör azon, a kommunikációs eszközök többségében (lásd a 16. pontban ismertetett 2-6., 9., 10., 12-14., 17-20. számú reklámot) külön, hangsúlyosan is megnevezett fogyasztókból áll, akik a hitelintézetek banki szolgáltatásából nem részesülnek, abból kirekesztettek (BAR-listások, nyugdíjasok). Ezek a fogyasztók az átlagosnál jóval kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, hiszen az átlagfogyasztókhöz képest nehezebben vagy nem is jutnak hitelhez, így különösen érzékenyen reagálnak a hitelezéssel kapcsolatos lehetőségeket felvázoló reklámokra. Amint azt a bírói gyakorlat aláhúzza (lásd a 21. pontot), az ezen rászoruló fogyasztói kört érintő tájékoztatástól alapvetően elvárható követelmény a teljes körű, valamint a szolgáltatás értelmezéséhez elengedhetetlen adatok közlése. Megjegyzendő, hogy a Központi Hitelinformációs Rendszert (a továbbiakban: KHR, ismertebb nevén: BAR-lista) működtető Bisz Zrt. honlapján szereplő információk szerint 2008 decemberében

több mint 130.000-rel nőtt a KHR lista lakossági alrendszerében nyilvántartott természetes személyek száma a 2007. decemberi adatokhoz képest. A 2009 decemberében a listán szereplő természetes személyek száma ugyanakkor már több mint 170.000 fővel magasabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. A pénzügyi válság kezdete óta tehát egyre több olyan személy van, aki felkerült a BAR-listára, s így bankoktól, hitelintézetektől, illetve pénzügyi vállalkozásoktól további hitelre nem számíthatnak. Ezen fogyasztói kör esetében figyelembe veendők azon reklámközlések is, amelyek azon fogyasztóknak kínálják a szolgáltatást, akiket a bankok elutasítanak (lásd a 16. pontban ismertetett 1., 7. számú reklámot),

- a kommunikációs eszközök az elsődleges fogyasztói kör mellett ezen körbe nem tartozó fogyasztókat is megcéloztak, illetve elértek, irányukban is pénzügyi megoldást kínálva.

24. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el.

A reklámok valóságtartalmában fenntartás nélkül megbízó fogyasztó racionális fogyasztónak minősül. Az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a reklámok által nyújtott tájékoztatásban, a reklámozó szavahihetőségében, hanem a reklámokat egy ésszerűen költséghatékony tájékozódási folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli. Az ésszerűen eljáró fogyasztótól nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a reklámokban szereplő információ helytállóságát. A reklámok egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínáljanak, s a fogyasztó - számára költségmegtakarítást eredményezően - valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában.

Kiemelendő továbbá, hogy

- a fogyasztó által tanúsított magatartás egy olyan döntési folyamat eredménye, amelynek összetett volta és az e folyamatra hatást gyakorló tényezők sokszínűsége alapján megállapítható, hogy a fogyasztói döntést nem lehet egy tisztán racionális megfontolás eredményének tekinteni, mivel megszületésében más (indulati, érzelmi stb.) tényezők is szerepet játszanak. Ennek nem mond ellent az Fttv. sem. A törvény 4. §-ának (1) bekezdése maga sem követeli azt meg, hogy valamely kereskedelmi gyakorlat megítélése során a különböző alternatívák között hideg fejjel, a döntés meghozatalához szükséges információk körét teljes körűen feltárva és saját preferenciáit pontosan ismerve eljáró, a számára legkedvezőbb, kizárólag a racionalitásra alapozott döntést meghozó fogyasztót tartsa szem előtt a jogalkalmazó. Az „adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel” eljáró fogyasztó nem azonosítható egy, kizárólag az ésszerűségi követelményeknek megfelelően eljáró fogyasztóval. A törvény alkalmazása során egy olyan fogyasztó a mérce, aki nem kizárólag az ésszerűség által meghatározottan hozza meg döntéseit. Ezzel nem ellentétes az Fttv. 4. §-a (1) bekezdésében az „ésszerűen tájékozottan” kitétel sem, mivel ez nem abszolutizálja az ésszerűség követelményét, hanem éppen relativizálja azt – hiszen (amint arra előzőleg rámutatott a Versenytanács) az a fogyasztó is ésszerűen tájékozott, aki nem kételkedik a reklámokban tett állításokban, nem kételkedik a reklámozó szavahihetőségében, mivel a kölcsönös bizalmon alapuló gazdaságban a reklámokat egy költséghatékony tájékozódási lehetőségnek tekinti,
- a fogyasztói döntési folyamat nem racionális elemeinek szerepe az átlagosnál erőteljesebben jelentkezik azon fogyasztók esetében, akik különösen kiszolgáltatottnak minősülnek.

25. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, már kifogásolható, hiszen ennek során a vállalkozás „meggyőzheti” a fogyasztót, „ráveheti” a vállalkozás számára előnyös döntés meghozatalára. Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat.

Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács – visszautalva a 21. pontban kifejtettekre is – nem osztotta az eljárás alá vontak arra irányuló előadásait, hogy a tájékoztatási folyamat egésze azt eredményezte, nem valósult meg a fogyasztók megtévesztése. Egyébiránt a fogyasztók felé irányuló kereskedelmi kommunikáció problematikus voltára mutat rá az is, hogy a fogyasztói csoportokba belépett fogyasztókhoz képest igen magas a kizárt/felmondott/elállt fogyasztók aránya (lásd a 12. pontot).

Megalapozatlan az eljárás alá vont azon előadása, amely szerint nem várható el egy vállalkozástól, hogy teljes általános szerződési feltételeit hirdetéseiben 5 oldalon keresztül feltüntesse, hiszen ez az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes magatartás lenne. Ilyen elvárást nem fogalmaz meg az Fttv., ugyanakkor a következetes bírói gyakorlat kapcsán a Versenytanács már korábban is aláhúzta, minden vállalkozással szemben alapvető követelmény, hogy az adott áru kereskedelmi kommunikációja igaz, pontos és valóságos legyen, valós képet adjon a szolgáltatásról. Jogilag tilalmazott, hogy a kereskedelmi kommunikáció (így pl. a reklám) akár a termék egésze, akár lényeges tulajdonsága kapcsán olyan hamis képet adjon a fogyasztó számára, amely őt megtévesztheti.

26. A fogyasztói csoportokat szervező, valamint működtető tevékenység népszerűsítése során kiemelkedő szerepe van a fogyasztók megfelelő tájékoztatásának, s a fogyasztói magatartást jelentősen befolyásoló tényező a reklámozás. A nyomtatott sajtóban megjelent, a jelen eljárásban vizsgált reklámok kétségkívül alkalmasak voltak a fogyasztói döntés befolyásolására, amelyet önmagában az a tény is igazol, hogy az eljárás alá vont folyamatosan szükségesnek ítélte a reklámok igen jelentős költséggel történő közzétételét, hiszen a leendő ügyfelei számára ez jelenti a kapcsolatfelvétel alapját.

27. Kiemelendő továbbá, hogy az egyes reklámokban használt „BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is” szlogennek fontos figyelemfelkeltő hatása van, ráirányítja a hirdetésre azon kiszolgáltatót fogyasztói csoportok figyelmét, akik a szolgáltatás elsődleges célcsoportját jelentik.

28. Miközben

- a korábbi bírósági ítéletekből és versenytanácsi határozatokból megállapíthatóan a fogyasztói csoportok kapcsán lényeges körülménynek minősül
 - az, hogy az adott szolgáltatás nyújtására „belső hitelezéssel” (a tagok befizetéseiből) kerül sor,
 - a szerencseelem léte,
 - az a körülmény, hogy a fogyasztó nem a szerződéskötéskor, hanem később, akár évek múltán juthat a vásárlási joghoz, s azáltal a megszerezni kívánt dologhoz,
- a korábbi döntések alapján megállapítható, hogy
 - a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos reklámoknak a sajátos vásárlási társulás lényeges elemeire, sajátosságaira ki kell terjednie, hiszen a reklám akkor felel meg a hiteles és pontos tájékoztatásnak, ha abból megismerhető a konstrukció egyedisége,
 - az előtakarékosági jelleget kiemelve és a fogyasztói igény jövőbeni, de előre meg nem határozott időben történő kielégítését is hangsúlyozva kell a figyelemfelkeltő tájékoztatást közzétenni, így jogsértést eredményez a szolgáltatás részleteit ismertető kereskedelmi kommunikáció esetében, ha a kereskedelmi kommunikáció nem utal a szerencseelemre, valamint arra, hogy a fogyasztó akár több év (akár 15 év) után juthat a kívánt termékhez,
 - jogsértő, ha a reklámban felvázolt tevékenység a használt szavak és kifejezések hétköznapi életben elfogadott jelentése alapján egy lényeges tulajdonságaiban eltérő szolgáltatással, a hitelnyújtással azonosítható,

a jelen eljárásban vizsgált, nyomtatott sajtóban megjelent reklámok ezeknek a követelményeknek nem tettek eleget, hiszen

- a reklámok egy része kifejezetten nagy értékű hitelt kínált a fogyasztók számára, amely nyilvánvalóan nem felelt meg a valóságnak (lásd a 16. pontban ismertetett 1., 3., 4., 5., 7., 8., 15. és 21. számú reklámokat),
- a többi, a fogyasztó részére kínált összeg mértékére, a futamidőre és a havi törlesztő részletre, továbbá egyes esetekben a fix törlesztésre utaló reklám elolvasásakor a fogyasztó az azokban használt kifejezéseknek a mindennapi életben elfogadott általános jelentése alapján, a reklám összhatása eredményeként arra a következtetésre juthatott, hogy a reklámozott szolgáltatás igénybevétele esetén a fogyasztó azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez, amelyet ezt követően havonkénti törlesztéssel fizet vissza. Ezt az értelmezést erősítették a Versenytanács ideiglenes intézkedést elrendelő végzésének kézhezvételét követően alkalmazott reklámoknak az „előtörlesztés lehetséges”, illetve „lehetőség költségmentes előtörlesztésre” kitételei is,
- a reklámok alapján a fogyasztóban fel sem merülhet, hogy a kívánt dologhoz sorsolás útján vagy előtörlesztés-vállalással (a szerencseelem által befolyásoltan, lásd a 14. pontot), esetleg 5-15 év elteltével juthat hozzá, s ahhoz a tagok befizetéseire (egyfajta belső hitelezésre) van szükség.

A Versenytanács megjegyzi, az eljárás alá vont reklámjainak fenti értelmezését támasztja alá az eljárás alá vont által becsatolt három fogyasztó általi felmondás közül kettő, amelyek a „kölcsön”, „hiteligénylés”, „hitelkérelem” kifejezéseket használják (Vj-13-007/2010. 2. számú melléklet).

29. Egyes reklámokban az eljárás alá vont közölte, „hirdetésünk nem teljes körű, további információ...”, „további felvilágosítás elérhetőségeinken”, részletes tájékoztatás irodánkban” (lásd a 16. pontban ismertetett 2., 6., 9., 10-21. számú reklámokat), azonban önmagában ez, illetve egy, a fogyasztói döntési folyamat egy későbbi szakaszában adott további tájékoztatás nem szünteti meg a reklámok jogsértő jellegét.

30. A reklámokat nem fosztotta meg jogsértő jellegétől az sem, hogy egyes esetekben szerepelt bennük annak közlése, „nem vagyunk bank, nem adunk hitelt”, illetve „nem bankhitel” (lásd a 16. pontban ismertetett 6., 10., 14., 15., 20. és 21. számú reklámokat). Önmagában ezeknek a reklámokban való szerepeltetése nem változtat azon, hogy a fogyasztó a reklám egésze alapján arról kapott tájékoztatást, hogy a kívánt pénzösszeghez azonnal hozzájuthat, s nem kapott reális tájékoztatást a szolgáltatás tényleges természetéről.

31. Egyes reklámokban szerepeltetésre került a „fogyasztói csoport” kifejezés. Egyes esetekben ez a nagy értékű hitel kínálásával együtt történt (lásd a 16. pontban ismertetett 1., 3., 4., 5., 7., 8. számú reklámokat), míg a 2., 6., 9., 10., 11., 12., 16. számú reklámok a „hitel” kifejezés nélkül utaltak a fogyasztói csoportra.

A Versenytanács már a Vj-163/2007. számú ügyben hozott (a bíróságok által megerősített) határozatában is megállapította, a „fogyasztói csoport mindenkinek” szlogen nem alkalmas a reklám fő üzenetének a módosítására, a fogyasztók tényleges tájékoztatására a szolgáltatás valódi tartalmáról, hiszen a kifejezés nem utalt megfelelő módon a mögöttes szolgáltatás és konstrukció mivoltára. Önmagában tehát a fentiek reklámban való szerepeltetése nem változtat azon, hogy a fogyasztó a reklám egésze alapján nem kapott reális tájékoztatást a szolgáltatás tényleges természetéről.

32. Ugyancsak alkalmatlan volt a fogyasztók megfelelő tájékoztatásának megvalósítására a „vásárlói csoport” kifejezés alkalmazása (lásd a 16. pontban ismertetett 13.,14., 15., 17-21. számú reklámokat).

33. A fogyasztók megtévesztésére volt alkalmas annak közlése is, hogy „vásárlói csoport már 20 éve Magyarországon” (lásd a 16. pontban ismertetett 8., 15. és 21. számú reklámokat), amely alaptalanul azt a fogyasztói bizalom növelését eredményező üzenetet közvetítette a fogyasztók részére, hogy a reklámot közzétevő vállalkozás már 20 éve tevékenykedik, amely nem felel meg valóságnak.

34. A Versenytanács kiemeli továbbá, ha a fogyasztó a számára kedvező kimenetelű sorsolás hiányában előtörlesztés vállalása révén jut vásárlási joghoz, akkor a reklámozott és a szerződésben meghatározott összegnél alacsonyabb mértékű juttatásban részesül (lásd a 14. pontot).

35. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, a nyomtatott sajtóban megjelent reklámok alkalmasak voltak a fogyasztók megtévesztésére.

36. Az Fttv. 9. §-a értelmében

- a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára,
- a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért a vállalkozással egyetemlegesen felel, aki
 - a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, vagy
 - önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy
 - ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt,kivéve, ha a jogsértés a vállalkozás utasításának végrehajtásából ered.

37. Az eljárás során az eljárás alá vont előadta, mivel nincs kapacitása a reklámok elkészítésére, létrehozására, minden egyes alkalommal az adott újság szakemberei állnak rendelkezésére, amelyről nem születik külön szerződés, ingyenesen nyújtják ezt a szolgáltatást.

Eljárás alá vont semmivel sem alátámasztott előadását cáfolták a Gazdasági Versenyhivatal által megkeresett kiadók előadásai, amelyek egybehangzóan közölték, nem vettek részt a reklámok tartalmának kialakításában.

38. A jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat vonatkozásában megállapítást nyert az eljárás alá vont felelőségének fennállta. Megjegyzi a Versenytanács, az eljárás alá vont Fttv. 9. §-a szerinti felelőssége akkor is fennállna, ha helytálló lett volna az újságok szerepével kapcsolatos előadása, az pusztán az adott újság (kiadó) Fttv. szerinti felelőssége fennálltának szempontjából bírna relevanciával.

A Versenytanács döntése

39. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont a 2009. és a 2010. évben a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, nyomtatott sajtóban megjelent reklámokkal fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, ezen kereskedelmi gyakorlatával [tekintettel az Fttv. 3. §-ának (3) bekezdésére és 6. §-ának (1) bekezdésére] megsértve az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.

40. Az eljárás alá vont előadta, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete átfogó vizsgálatot folytatott nála, amely intézkedés alkalmazása nélkül megszüntetésre került. Ennek igazolására benyújtotta a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének PL-I-61/2010. számú végzést.

A Versenytanács megállapította, hogy a végzés nem az eljárás alá vonttal, hanem egy másik vállalkozással szemben lefolytatott eljárásra vonatkozik, mindazonáltal ha elfogadást is nyerne eljárás alá vont azon előadása, mely szerint esetében is hasonló vizsgálat került lefolytatásra, s ugyanezen döntést hozta meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, a végzés a jelen eljárás szempontjából relevanciával nem bírna, hiszen a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete nem vizsgálta eljárás alá vont jelen eljárásban értékelt kereskedelmi gyakorlatát. Megjegyzendő továbbá, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete az adott eljárást oly módon szüntette meg, hogy az ügyet a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatás vonatkozásában áttette a társhatósághoz további eljárás lefolytatása végett

41. A Versenytanács a jogsértés megállapítása mellett a Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján a határozat kézhezvételétől számított 5 munkanap elteltével megtiltotta az eljárás alá vont által szervezett fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, a nyomtatott sajtóban 2010. június 11. előtt megjelentetett kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósuló magatartás további folytatását.

A határozat értelmében az eljárás alá vont a határozat kézhezvételétől számított 5 munkanap elteltével nem tehet közzé a vizsgálók által vizsgált, 2010. június 11-én lezárult időszakban alkalmazott, a határozat 16. pontjában ismertetett tartalommal bíró reklámokat. A korábban valamely reklám megjelenése tárgyában megkötött szerződés teljesülését az eljárás alá vont köteles oly módon megakadályozni, hogy 5 munkanap elteltével jogsértő reklám az adott lapban ne jelenjen meg.

A Versenytanács hangsúlyozza, hogy a Versenytanács a jelen eljárás során a 2010. június 11-ig alkalmazott és előtte ismertté vált, nyomtatott sajtóban megjelent kereskedelmi kommunikációkat értékelte, s ezek vonatkozásában hozta meg döntését, nem minősítve a 2010. június 11. után alkalmazott reklámokat.

42. A Versenytanács megjegyzi, mivel az eljárás alá vont által a nyomtatott sajtóban közzétett reklámok kivétel nélkül jogsértőnek minősülnek, nem volt szükséges annak további vizsgálata, hogy az egyes, a 16. pontban ismertetett reklámok pontosan hol, mikor jelentek meg.

43. A Versenytanács bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpvt. 78. §-ának (3) bekezdésének megfelelően meghatározva.

A Versenytanács súlyosító körülményként értékelte, hogy

- a jogsértő kereskedelmi kommunikációk közzététele időben elhúzódott, több mint egy éven át zajlott,
- az elkövetési mód kapcsán nagyfokú intenzitás állt fenn, a jogsértő reklámok jelentős példányszámú, a fogyasztók igen széles körét elérő lapokban sok alkalommal jelentek meg (lásd Vj-13-016/2010., Vj-13-017/2010., Vj-13-022/2010., Vj-13-027/2010., illetve a határozat 15. pontja),
- a jogsértő magatartással megcélzott, illetve elért fogyasztói kör részben az átlagosnál sérülékenyebb (lásd a 23. pontot),
- az érintett szolgáltatás bizalmi jellegűnek minősül,
- a fogyasztó számára egy hosszú távú jogviszonyt eredményez a fogyasztói csoportba történő belépés, s így a kereskedelmi gyakorlat hatása időben elhúzódó,
- az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének. E körben jegyzi meg a Versenytanács (figyelemmel az eljárás alá vont által előadottakra), hogy
 - egy piacra lépő vállalkozás előtt nemcsak a versenytársak által alkalmazott reklámok kell, hogy ismertek legyenek, hanem a megfelelő szakmai gondosságot tanúsító vállalkozástól elvárt, hogy kereskedelmi gyakorlatát a vonatkozó jogszabályi környezetre tekintettel alakítsa ki, nem mellőzve a publikus jogalkalmazói gyakorlat szem előtt tartását sem,
 - amint az a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete PJ-I-61/2010. számú, eljárás alá vont által becsatolt végzésből megállapítható, az eljárás alá vont ügyvezetője 2009. augusztus 31-től F. A. volt, aki korábban egy másik, fogyasztói csoportok szervezésével foglalkozó vállalkozás alapítója és

ügyvezetője volt, s így nyilvánvalóan ismeretekkel bírt a fogyasztói csoportok szervezésével kapcsolatos kommunikációs tevékenységet illetően.

- nem helytálló az az érvelés, hogy nincsenek a fogyasztói csoportok szervezésére, az ezzel kapcsolatos reklámtevékenységre irányadó jogszabályi rendelkezések, mivel például az Fttv. előírásai valamennyi vállalkozásra, így a fogyasztói csoportok szervezőire, működtetőire is alkalmazandók.

A Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a fogyasztók a szerződés megkötéséig további információkhoz juthatnak a fogyasztói csoport működésével kapcsolatban. Ennek súlyát ugyanakkor csökkentette, hogy a Versenytanács megítélése szerint a tájékoztatási folyamat egésze sem mentes a problémáktól (lásd a 12. és a 25. pontot).

A Versenytanács nem tudta enyhítő körülményként figyelembe venni eljárás alá vont azon előadását, hogy amikor a Gazdasági Versenyhivatal részéről utalás történt arra, reklámozási tevékenységével összefüggésben problémák merülhetnek fel, akkor módosította reklámjait, mivel a 2010. június 11. előtt alkalmazott reklámok jogsértő jellege az ideiglenes intézkedést elrendelő végzésben az eljárás alá vont részére részletesen kifejtett jogi háttér ellenére sem szűnt meg (lásd a 43. pontot).

A fentiek mérlegelése során a Versenytanács tekintettel volt a jogsértő kommunikációs eszközök alkalmazása kapcsán felmerült ismert költségek mértékére (lásd Vj-13-016/2010., Vj-13-017/2010., Vj-13-022/2010., Vj-13-027/2010.), s a bírság összegét – szem előtt tartva a szankcionálás preventív célját is – 2 millió Ft-ban, a kiszabható legmagasabb összeghez közeli mértékben határozta meg.

44. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.

A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpv. 83. §-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.

A bírságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számla javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő

- az eljárás alá vont neve,
- a versenyfelügyeleti eljárás száma,
- a befizetés jogcíme (bírság).

VIII. Egyéb kérdések

45. A Versenytanács Vj-13-020/2010. számú, 2010. április 20-án kelt és az eljárás alá vont által 2010. április 22-én átvett végzésében ideiglenes intézkedéssel a végzés kézhezvételétől számított 5 munkanap elteltével megtiltotta a végzés mellékletében meghatározott tartalommal bíró kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósuló magatartás további folytatását.

A vizsgálat megállapítása szerint az eljárás alá vont a végzés kézbesítését követően ugyan módosította reklámjait (lásd a 16. pontban ismertetett 17-21. számú reklámokat), ám azok jogsértő jellegét a változtatások sem szüntették meg (lásd a 30-32. pontot).

46. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. A 11. § (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján. A 11. § (2) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósul meg, b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.

A Versenytanács megállapította a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörének jelen ügybeni fennálltát. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt a gazdasági verseny érdemi befolyásolására, tekintettel arra, hogy

- a vizsgált kereskedelmi gyakorlat részben országos terjesztésű időszakos lap útján valósul meg,
- a kereskedelmi gyakorlat kapcsán alkalmazott kommunikációs eszközök a fogyasztók széles körét érték el,
- a jogsértéssel érintett terület az ország egész területe,
- a jogsértés hosszabb időszakot ölelt fel.

47. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2010. július 8.

dr. Zavodnyik József sk.
előadó versenytanács tag

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
versenytanács tag

dr. Szántó Tibor sk.
versenytanács tag